

Kataloglama ve Bilgi Danışmanlığı

Tolga Çakmak

tcakmak@hacettepe.edu.tr

Plan

- ❑ Otomasyon sistemleri
- ❑ Otomasyon sistemleri ve kataloglama süreçleri
- ❑ Kataloglama konusunda bilgi danışmanlığı
- ❑ Kataloglama projeleri

Otomasyon Sistemleri

- ❑ Bilginin düzenlenmesinde temel unsurlardan biri
- ❑ Kurumsal amaçlar ve farklılıklara göre uyarlanabilen sistemler
- ❑ Farklı modüllerle bilgi merkezinin yönetilmesi
- ❑ Kataloqlama bu modüllerden biri
 - ❑ İçeriğin tanımlanması
 - ❑ Sınıflama
 - ❑ Barkod ve etiketleme süreçleri

Otomasyon Sistemleri ve Kataloglama Süreçleri

- ❑ Standartların en yoğun kullanıldığı modüllerden biri kataloglama modülüdür.
 - ❑ Yetke dizinleri – yazar isimlerinin verilmesi
 - ❑ Tanımlama alanları ve bu alanlara yönelik yapı (Genellikle MARC tabanlı)
 - ❑ Barkodlama alanları
 - ❑ Karşılıklı işlerlik ile ilgili olanaklar
- ❑ Kurumsal farklılıklara ve kaynak türlerine göre farklı tanımlama alanlarının kullanılması

Kataloglama Konusunda Bilgi Danışmanlığı

- ❑ Ticari boyutta kataloglama bilgisinin pazarlanması
 - ❑ Belirli bir otomasyon firmasına sistem geliştirmeye yönelik bilgi sağlanması
 - ❑ Belirli bir alana ya da kuruma yönelik olarak otomasyon sisteminin tanımlama alanlarının geliştirilmesi
 - ❑ Kuruma özgü olarak hangi standartların kullanılacağıının belirlenmesi
 - ❑ Hangi MARC alanlarının kullanılacağıının belirlenmesi, bu alanlardaki indikatörlerin ve veri giriş alanlarının belirlenmesi,
 - ❑ Hangi alanların kurum ve kaynak türüne göre zorunlu olduğunun belirlenmesi
 - ❑ Sistemdeki kaynak tanımlamaya yönelik arayüzlerin tasarımı
 - ❑ Ticari boyut / gelir: Firma ile yapılan anlaşmaya bağlı
 - ❑ Satılan/pazarlanan sistem başına alınan telif hakkı

Kataloglama Projeleri

- ❑ Kurumların kataloglama işlemleri için hizmet alımı yoluna gitmeleri
- ❑ İhale yoluyla ilgili iş süreçlerinin firmalar tarafından gerçekleştirilmesi
 - ❑ En ucuz teklifi veren kazanır
 - ❑ Tanımlanacak kaynak sayısı
 - ❑ Kaynakların niteliği
 - ❑ Otomasyon sisteminin özellikleri
 - ❑ Etiketlemeye yönelik araçların özellikleri (RFID etiketler... gibi)
 - ❑ Hizmet alacak kurumun belirlediği teknik şartnamedeki maddelerin yapılması
 - ❑ Süre belirlemeleri

Kataloglama Projeleri

- ❑ Farklı aktörlerden oluşan bir süreç
 - ❑ Kurum yöneticileri,
 - ❑ Firma yöneticileri,
 - ❑ Danışmanlar,
 - ❑ Kontrolörler ve katalogcular
 - ❑ Lojistik destek elemanları (taşıma işleri)

Kataloglama Projeleri

- Danışmanlar;
 - Kurum yöneticileri, firma yöneticileri, kontrolörler ve katalogcular arasındaki koordinasyonu sağlar
 - Süreçlerle ilgili eğitimlerin yapılandırılmasında yer alır
 - Kataloglama ile ilgili politikaların/kuralların belirlenmesinde görev alır
 - Süreçlerin analiz edilerek zaman planlamalarının yapılması
 - Motivasyon toplantıları ve durum betimlemelerini gerçekleştirir
 - Sonraki süreçlerin planlanmasını sağlar

Kataloglama Projeleri

- Katalogcular ve kontrolörler;
 - Belirlenen politika ve kurallara göre tanımlama işlemlerinin yapılması
 - Tanımlama işlemlerinin kontrol edilmesi
 - Kontrollere yönelik düzeltmelerin yapılması,
 - Danışmanlarca düzeltmelerin onaylanması
 - İhalelerde kabul edilebilir hata oranı ortalama %10-15

Kataloglama Projeleri

- ❑ Maliyet ve ücretlendirme
- ❑ Belirleyici unsurlar
 - ❑ Yapılacak işlemlerin niteliği
 - ❑ Tanımlama alanları ve beklenen kataloglama düzeyi
 - ❑ Sınıflama işlemleri
 - ❑ Etiketleme işlemleri
 - ❑ Tanımlanacak materyalin özellikleri
 - ❑ Örneğin normal bir kaynağın tanımlanması 1 TL, 1,5 TL olabilirken bir yazma eserin tanımlanması 15 TL ya da 25 TL olabilir.
 - ❑ Tanımlamada farklı becerilere olan ihtiyaç. Örneğin Osmanlıca bilgisi...
 - ❑ Farklı tanımlama alanlarının kullanımı

Kataloglama Projeleri

- ❑ İki şekilde ödeme:
 - ❑ Performansa dayalı yapı
 - ❑ Fazla ödeme yapılıp, tanımlama kalitesinin düşük olmasına neden olabilir
 - ❑ Kontrol ve onay süreçlerinin zorlaşması
 - ❑ Rekabet
 - ❑ Belirli bir taban ücrete dayanan yapı
 - ❑ Günlük belirlenen kayıt sayısına ulaşamayabilir
 - ❑ Planlanandan daha uzun sürede tamamlanma durumu söz konusu
 - ❑ Kontrol ve onay süreçlerine yönelik zamanlamada sıkışıklık.